

.....

TEST PREDYSPOZYCJI JĘZYKOWYCH
KANDYDATÓW DO LICEUM 2015

1 W poniższym tekście, opisującym zaślubiny wnuczki Kazimierza Wielkiego, brakuje kilku wyrazów. Zachowując styl tej epoki, dobierz brakujące wyrazy.

A gdy już odbyły się one (1) i biesiady dwadzieścia dni trwające królowie i książęta (2) między sobą o obopólnego przymierza i przyjaźni sojusze i uświęciwszy je przysięgą, pocciwszy się nadto wzajemnymi darami i upominkami, z wielkim dla króla Kazimierza uwielbieniem i podzięką za (3) sobie wyrządzoną, rozjechali się do swoich królestw, księstw i dziedzin, a król Kazimierz przydał im na drogę swoich starostów i (4), którzy by ich we wszystkie rzeczy potrzebne opatrywali. Karol zaś, cesarz rzymski i król czeski podziękowawszy Kazimierzowi, serdeczniej niż inni za daną mu w małżeństwo dostojną księżniczkę i bogate wiano, poprosił go i namawiał, aby kiedykolwiek przybył do niego do Pragi (5) swoją wnuczkę i oglądać spodziewane z niej (6) A potem zabrał nowo poślubioną małżonkę, i z wielką serca pociechą, w towarzystwie książąt i panów swoich, ciągle wychwalając wspaniałość, mądrość i (7) króla Kazimierza, (8) się w drogę z powrotem. Od tego czasu imię Kazimierza rozślawiło się po świecie i we wszystkich krajach, tak (9) jak i pogańskich sprawy jego i wspaniałość duszy (10) z uwielbieniem.

1. A prywatki	B uczy	C harce	D bankiety
2. A poplotkowawszy	B ponarzekawszy	C utwierdziwszy	D pokłóciwszy
3. A cześć	B sławę	C nadzieję	D pogłoskę
4. A wojewodów	B księgowych	C szafarzy	D rusznikarzy
5. A nawiedzić	B odżegnać	C odwołać	D odszukać
6. A niemowlęta	B potomstwo	C dzieciarnię	D dziecinadę
7. A wzbogacenie	B oszczędność	C zamożność	D zarządzanie
8. A wyruszył	B pognał	C zapędził	D puścił
9. A europejskich	B chrześcijańskich	C rozwiniętych	D przyjaznych
10. A zaprzeczano	B zapoznano	C głoszono	D oceniono

2 Znajdź wyrazy tłumaczące wyrazy pochodzenia obcego oraz te, które ci się z nimi kojarzą, a następnie uporządkuj je w czterech grupach skojarzeniowych. W każdej grupie powinny znaleźć się cztery wyrazy.

dekoracja / wnioskować / zakończenie / obrażony / zbesztać / życie / uroczy / wynik / obelga / istnienie / malować / nieuprzejmy / umierać / ozdoba / nieoczekiwany / przetrwać

1. egzystencja –
2. ornament –
3. puenta –
4. inwektywa -

3 W języku polskim funkcjonuje wiele wyrazów pochodzenia obcego, które zastępują polskie wyrazy rodzime. Odtwórz te wyrazy pochodzenia obcego. Dla ułatwienia podano pierwszą literę.

przykład: przejście – PASAŻ

1. niechęć - A.....
2. przeciwko - K.....
3. umieścić w szpitalu - H.....
4. pomysł - I.....
5. bardzo dobry wynik - R.....

4 Wyrazy pochodzenia obcego z lewej strony dopasuj do ich polskich odpowiedników ze strony prawej.

1. renomowany	-	pogarda
2. balast	-	arcydzieło
3. arogancja	-	zachwalany
4. majstersztyk	-	ciężar
		nieobliczalny

5 Kojarzenie wyrazów z kontekstu zdania. Podana jest liczba liter (kresiek) oraz któraś ze środkowych liter brakującego wyrazu. Uzupełnij luki.

1. Jeśli fabryka zbankrutuje, z całą pewnością robotnicy po prostu zostaną wyrzuceni na _____.
2. Co za ___ y _____ ! Dlaczego piszesz tak niestarannie, przecież tego nie sposób odczytać.
3. Ludność ___ p _____ nie może dojść do porozumienia z ludnością autochtoniczną i stąd te ciągle konflikty.
4. Chyba bujasz w _ b _____ i nie rozumiesz, co jest możliwe, a co jest tylko pobożnym życzeniem.
5. Trzeba było się odezwać i powiedzieć, co o tym wszystkim myślisz, a tymczasem po prostu zapomniałeś ___ z ___ w gębie.
6. Został skompromitowany przez swoich przeciwników politycznych, gdy był u ___ c _____ sławy.
7. Przestań spotykać się z tym _ p _____ , bo sprowadzi cię na manowce.
8. Dlaczego jesteś taki narwany? Nie ___ a _____ się, zaraz ci wszystko wyjaśnię.

6 Wyrazy podane w nawiasach wstaw we właściwej formie, zgodnie z podaną sugestią.

1. Nawet (gorący) zwolennicy nie głosowali na niego.
(stopień najwyższy)
2. Dla wielu pracowników (honorarium) nie były wystarczająco atrakcyjne.
3. (ileż) chłopców można by zaprosić do udziału w tych zawodach.
4. (czyje imię) jest ta szkoła?
5. (jakiż) dziwnyc h rzeczy dowiedzieliśmy się od naszych gości!
6. (kapnąć) tylko jedna kropelka kwasu i wypaliła dziury w koszuli.
7. (kaszlnąć), dała nam znać, że zaczyna się już niecierpliwieć.
(imiesłów uprzedni)
8. Coś tam robi w swoim pokoju. Chyba (kleić) modele samolotów.
9. W piwnicy stały (konew) pełne miodu.
10. No to kto (pokroić) ten tort? (czas przyszły)

7 W języku polskim używamy wielu słów pochodzenia łacińskiego. Dobierz polskie odpowiedniki słów łacińskich w tym ćwiczeniu z zestawu słów polskich podanych poniżej. UWAGA! Nie wszystkie podane tu polskie słowa mają łacińskie odpowiedniki.

wytwarzać / piękno / rada / potwór / potajemny / pogłoska / płacz / pomnik / patron / ożywienie / śpiew / obietnica / oszust

1. elegantia -
2. monstrum -
3. consilium -
4. patronus -
5. lamentatio -
6. fabricare -
7. monumentum -
8. fama -
9. vigor -
10. secretus -

8 Wstaw takie sylaby, które będą jednocześnie uzupełniać te grupy wyrazów w taki sposób, że powstaną z nich sensowne słowa.

przykład: J E { ZIOR
ZDNIA
Ż

<p>__ { PREZA PORT PAS</p>	<p>___ { WAN TYCKI AMUCIĆ</p>	<p>___ { YKROŚĆ YZWOLOENIE ELEW</p>
<p>__ { S DY PA</p>	<p>___ { FLON LIĆ CHA</p>	<p>___ { LEWKA PAD KRĘTKA</p>

9 Uzupełnij poniższą tabelkę języków obcych. Wszystkie potrzebne słowa znajdują się poniżej. Do uzupełnienia są języki z trzech grup: romańskiej (łaciński, hiszpański, włoski, francuski), germańskiej (angielski, niemiecki, szwedzki, holenderski) oraz język węgierski, który nie należy do żadnej z tych dwóch grup. Wstaw odpowiednio brakujące w tabelce wyrazy na podstawie analizy, która powinna wykazać podobieństwa wyrazów w obrębie danych grup językowych, ale jednocześnie pewne charakterystyczne dla każdego języka różnice.

Słowa do wykorzystania:

vadere / god / hungrig / jó / affamé / puerta / door / ridere / mar / goed / tener / See / buono / laugh / gâ / porte / nevetni / affamato / mare / sjö / deur / bonus / gehen / lichen / hongrig

polski	iść	śmiać się	morze	drzwi	dobry	głodny
angielski	go		sea		good	hungry
niemiecki		lachen		Tür	gut	
szwedzki		skratta		dörr		hungrig
holenderski	gaan		zee			
węgierski	menni			ajtó		éhes
łaciński		ridere		porta		famelicus
francuski	aller	rire	mer		bon	
włoski	andare		mare	porta		
hiszpański	ir	reirse			bueno	famélico

10 JĘZYK FIKCYJNY. Zdolność postrzegania reguł rządzących językiem obcym. Na podstawie analizy zdań i ich tłumaczeń na język polski, zbuduj reguły gramatyczne rządzące tym językiem, a następnie przetłumacz zdania polskie.

veren – musieć

balu – drzewo

geru – ogród

sennu – syn

petren – posadzić

ukernu – wujek

van – stary

1. Ukernu balum petrat. – Wujek sadi dzewo.
2. Ukernus balutum gerulan petrassant. – Nasz wujek posadził drzewa w ogrodzie.
3. Ukernutus balutum gerutulan sennulos petrant. – Nasi wujkowie sadzą dzerwa w ogrodach dla naszego syna.
4. Sennutus balum ukernulo petrassant. – Nasi synowie posadzili drzewo dla wujka.
5. Ukernu balum awansi sennulo petren verat. – Wujek musi posadzić drzewo dla najstarszego syna.

Wykorzystując podane słówka, przetłumacz na ten język niżej podane zdania.

keren – móc

metren – szyć

fabu – sukienka

barenu – dom

tevenu – córka

avinu – sąsiadka

tran – młody

1. Nasza sąsiadka szyje sukienkę dla córki.
.....

2. Nasze córki uszyły sukienki dla sąsiadek.
.....

3. Najmłodsze córki mogą uszyć sukienkę w domu.
.....